

Tweede nieuwsbrief 'Tango met God?', 6 november 2014

Aan alle lieve mensen die 'Tango met God?' ondersteunen

Sinds de verzending van de eerste nieuwsbrief is er veel gebeurd. Eind april liep ik door een val een enkelbreuk op. Toen ik daarvan in juli net hersteld was, werd ik op een zebepad aangereden door een onoplettende scooterrijdster. Het gevolg: een enorme bloeduitstorting en een gescheurde voorste kruisband van de knie van mijn andere been. Ik heb deze zomer dus heel veel op de bank gezeten. Gelukkig schoten lieve vrienden en vriendinnen mij te hulp met lekkere maaltijden, boodschappen en schoonmaaksessies. Pas toen de bloeduitstorting weg was kon ik met fysiotherapie beginnen. Met een programma van kracht- en coördinatieoefeningen hoop ik te bereiken dat andere spieren de functie van de kruisband overnemen. Over enkele maanden wordt duidelijk wat dit alles gaat betekenen voor het dansen. Af en toe geef ik een workshop – zonder zelf mee te dansen. Gelukkig geeft het kijken naar dansende mensen me soms ook een dansgevoel – dat is vitamine voor de ziel...

Een en ander betekende een enorme ontregeling van het werken aan mijn proefschrift. Ik heb veel minder kunnen doen dan ik had gepland. Toch heb ik niet helemaal stil gezeten :-). Toen het mooi weer was heb ik zelfs in de zon op het balkon zitten werken. Zo heb ik de lijn van mijn betoog voor het hele boek uitgeschreven – met de aandacht gericht op de rol van de begeleider. Ook heb ik enkele scripties bestudeerd die zijn geschreven vanuit het perspectief van de deelnemers met de vraag waar ze mijn betoog ondersteunen, waar ze me op nieuwe ideeën brengen en waar ze kritische kanttekeningen opleveren. Vorige week heb ik over dit alles gesproken met mijn begeleiders. Huiswerk voor de volgende keer: het schrijven van een hoofdstuk met conclusies. Daarna ga ik beginnen aan het schrijven van de definitieve versie. In de vorige nieuwsbrief stuurde ik een stukje tekst mee uit het hoofdstuk over tekstbehandeling, in deze vind je iets over het ontwerpen van dansopdrachten. Veel plezier met het lezen ervan! En ik zal je op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen. Met hartelijke groet,

Riëtte

PS Zin om zelf weer eens te dansen? Op 20 december geef ik in mijn studio in Amsterdam een 'Dagretraite in de Advent' onder de titel: Voor een tijd een plaats van God. Kijk op www.riettebeurmanjer.nl voor meer informatie.

4.4.2 choreografisch representeren van ideeën

In haar boek *Reading Dancing* gaat Leigh Foster na hoe de mensen die naar dans kijken de dans 'lezen' oftewel betekenis geven. Om dat te kunnen analyseren kijkt ze eerst naar de manieren waarop choreografen een dans maken die de kijkers vervolgens kunnen lezen. Ze onderscheidt daarbij *resemblance*, *imitatie*, *replicatie* en *reflectie*. Met *resemblance* bedoelt ze een dans die een analogie vormt met de wereld, het idee, het woord, het beeld dat de choreograaf wil vormgeven. De nadruk ligt op de een bepaalde kwaliteit of attribuut van hetgeen wordt gerepresenteerd, bijv de kronkeligheid van een rivier, een duet tussen moeder en kind waarbij de eerste zwaardere bewegingen maakt dan de laatste. Bij deze vorm van choreograferen ligt de nadruk op de kwaliteit van de beweging, in termen van de bewegingsanalyse van Laban: op het element kracht. Met *imitatie* bedoelt ze een wijze van choreograferen waarin de visuele karaktertrekken van een idee of gebeurtenis worden weergegeven in geometrische patronen en in bewegingen die met gedrag te maken hebben. Bijv een heen en weer golvende rij dansers die spetterende bewegingen maken of een duet tussen moeder en kind met bewegingen van verzorgen en spelen. In termen van Laban: men zoekt naar gebaren en imiterende bewegingen.

Met het woord *replicatie* bedoelt ze een wijze van choreograferen waarin de nadruk ligt op hoe de verschillende elementen van een geheel met elkaar in relatie staan en de kwaliteiten van die relatie. De oevers van de rivier verbeeld door dansers die op de plaats trage, bijna stilstaande bewegingen maken en een andere die de rivier met snelle vloeiende bewegingen langs de andere groep danst – en hoe dan die groep daar weer op reageert. Een duet tussen moeder en kind met daarin beweging die verbondenheid en scheiding tot uitdrukking brengen. In termen van bewegingsanalyse van Laban: hierin ligt de nadruk op de kwaliteit, de kracht van de beweging en de relatie tussen de rollen.

Met *reflectie* bedoelt ze een manier van choreograferen waarin de nadruk ligt op de articulatie van het lichaam en niet op het overbrengen van een dramatische inhoud. Alle elementen uit de bewegingsanalyse van Laban kunnen er in gebruikt worden, maar de choreograaf heeft ze niet ontworpen als de verbeelding van een bepaald begrip of gevoel. Het zijn de toeschouwers die er een rivier, of een moeder en kind herkennen, de choreograaf heeft dat echter niet beoogd.

Met behulp van de door Leigh Foster aangereikte concepten kan ik verhelderen hoe de begeleider elementen uit de tekst door de dansers wil laten representeren. Ik kijk daarbij naar de manier waarop zij de dansers in de ruimte organiseert en welke bewegingselementen zij aanreikt voor de vormgeving van de dans.